

mondiale solidariteit

Inspiratielijst mei plasticvrij 2024

Binnenkort start Mei Plasticvrij weer, een bewustwordingscampagne over de impact van onze plastic consumptie op het milieu.

Er bestaan heel wat **fysieke en digitale educatieve materialen** om tijdens deze maand aan de slag te gaan rond het gebruik van plastic, afval, plastic soep in de zee, recyclage, ... Wij helpen jullie graag op weg met deze inspiratielijst. Alle fysieke materialen uit deze lijst kan je [gratis ontlenen](#) bij de dienst Mondiale Solidariteit van de Provincie Oost-Vlaanderen.

Inhoudstafel

Kleuteronderwijs	2
Lager onderwijs	4
Middelbaar onderwijs	7
En verder	8
MOS	10

Kleuteronderwijs

Waar is de zeester?

Prentenboek

In de zee vol kleurrijke vissen woont een walvis met een zeester, clownsviis en een kwal. Maar er zwerft steeds meer afval rond en er is steeds minder plek voor de vissen. Vrijwel tekstloos prentenboek met vrolijk gekleurde illustraties.

Uitgever: Meis & Maas (2016)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Gloob en Teo en het zeemonster

Prentenboek

Gloob en Teo de spin ontdekken dat er in zee allerlei plastic voorwerpen liggen. Ze besluiten in actie te komen. Prentenboek met eenvoudige kleurenillustraties over de vervuiling van de zee.

Uitgever: Djapo (2016)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Het verhaal van de walvis

Prentenboek

Dit boekje gaat over een wonderbaarlijke ontdekkingsreis en een bijzondere vriendschap, maar ook over hoe plastic en onverschilligheid de oceanen verwoest met alle dieren die erin leven.

Uitgever: Levendig Uitgever (2021)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Zack gaat op reis

Vertelplaten

'Zack gaat op reis' is een kamishibai-verhaal uit een reeks rond duurzame ontwikkeling, ontwikkeld door MOS. Dit verhaal gaat over de gevolgen van plastic afval in zee. Het verhaal wordt ondersteund door sleutelvragen en tips die aanzetten tot actie(s) om de school te verduurzamen. Het verhaal is geschikt voor kleuters en eerste graad basisonderwijs.

Uitgever: MOS (2016)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen of online met KaMOShiwijzer*

Red de brooddoos

Vertelplaten

Brecht kiest op zijn verjaardag voor een andere lunch. Zijn brooddoos Red mag daarom niet mee naar school. Red is verdrietig en ook wel een beetje boos. Verhaal over gezonde voeding en afvalpreventie. Het verhaal is geschikt voor kleuters en eerste graad basisonderwijs.

Uitgever: MOS

✓ *Beschikbaar online met KaMOShiwijzer*

Lager onderwijs

Plasticsoep

Prentenboek

Kikker en Vos gaan met hun vriendjes een dagje naar zee. Daar drijft zo veel plastic afval rond, dat ze niet meer willen zwemmen. Egel en Uil vertellen over de plasticsoep. Wat kunnen de vriendjes zelf doen om minder plastic te gebruiken? Prentvertelling met paginagrote illustraties in heldere kleuren. Vanaf ca. 5 t/m 7 jaar.

Uitgever: Clavis (2018)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Coco en Munt: de plastic dreiging

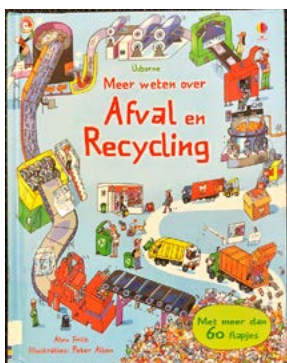
Jeugdboek

Al sinds de kleuterschool zijn Coco en Twan bevriend, ook al is Coco een prinses en Twan maar een 'gewone' jongen. Twan werkt in de vakanties in de moestuin van het paleis, zo vaak als hij maar kan. Maar op een dag ziet hij dat er weer rook komt uit de schoorsteen van de fabriek die aan de paleistuin grenst. Kan professor Munt, de geleerde tante van Coco, helpen om de dreiging een halt toe te roepen? In dit boek vind je naast het spannende verhaal over de plastic dreiging ook nog eens een handleiding over hoe je je eigen moestuin kunt beginnen. Voor lezers vanaf 6 jaar.

Uitgever: Clavis 2020

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Meer weten over afval en recycling

Prentenboek

Wat gebeurt er met allerlei soorten afval als je het weggooit? Prentenboek met hardkartonnen bladzijden, gedetailleerde kleurentekeningen en veel flapjes. Vanaf ca. 8 t/m 10 jaar.

Uitgever: Usborne (2011)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Mister Jekkes afvalspel

Spel

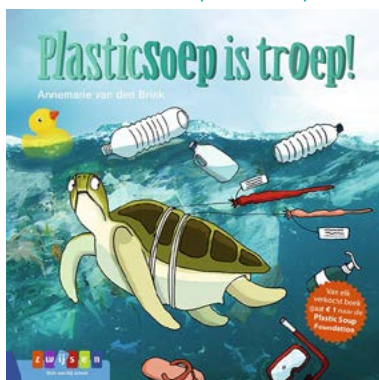
Een educatief spel dat kinderen van 8 tot 12 jaar sensibiliseert voor de afvalproblematiek. Aan de hand van het spel ontdekken kinderen hoe ze de problematiek van het afvalprobleem kunnen aanpakken en zelf de afvalberg kunnen verminderen, zowel thuis als op school. Het spel wordt uitgewerkt volgens de principes van de afvalhiërarchie (rangorde voor afvalbehandeling). Dat wil zeggen dat de principes afvalpreventie en hergebruik in het spel primeren. Het spel duurt zo'n 100 minuten, inclusief inleiding en (korte) nabespreking en kan verder aangevuld worden met muzische activiteiten, klasuitstappen of een schoolproject rond het thema afval.

Uitgever: De Kaaihoeve, MOS (2013)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Plastic soep is troep!

Informatief boek

Een plastic flesje op straat, een ballon op het strand. Al dit plastic komt vaak in de zee of rivieren terecht. Steeds meer vissen en vogels gaan daardoor dood. Lees wat we hieraan kunnen doen. Met een quiz, proefjes, recepten, kleurenfoto's en -tekeningen. Vanaf ca. 9 t/m 11 jaar.

Uitgever: Zwijsen (2018)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Watervervuiling, plastic soep: wat een soep!

Lespakket

Themabundel voor juffen en meesters van nieuwsgierige leerlingen van de tweede graad. Samen met de kinderen onderzoek je verschillende deelthema's rond watervervuiling. Jullie ontdekken en ervaren dat water vooral door plastic afval wordt vervuild. Jullie ontdekken welke weg plastic afval tot in de oceaan aflegt, hoe de plastic soep ontstaat en welke schadelijke gevolgen deze heeft voor mens, dier en natuur. Tot slot inspireren jullie ervaringen en bevindingen je om te leren hoe je iets tegen de plastic soep kan doen. Jullie gaan op onderzoek in eigen omgeving én in die van kinderen wereldwijd.

Uitgever: Djapo (2019)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

---

123 superslimme dingen die je moet weten over het klimaat

Informatief boek

Wist je dat er plastic zit in tandpasta en in je trui? En dat scheten van koeien schadelijk methaangas opwekken? Verbaas je over 123 weetjes over de opwarmende aarde en het veranderde klimaat. Lees ook wat we eraan kunnen doen. Met kleine stripachtige illustraties. Vanaf ca. 10 t/m 13 jaar.

Uitgever: Lannoo (2019)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Online lespakket

Met dit [online lespakket](#) leer je samen met je klas alles over plasticsoep en ga je actief aan de slag om het plasticverbruik te verminderen. Vanaf het 3de leerjaar.

Uitgever: lastic Soup Foundation

Middelbaar onderwijs

Dump it up

Spel

Voor jongerengroepen en scholen die op een speelse manier willen werken rond afvalpreventie, hergebruik, upcycling of delen. Terwijl ze zich een weg banen door het afval, tegenslagen proberen overwinnen of kansen met beide handen aannemen, zien de deelnemers in dat ze de afvalberg kunnen verkleinen door bepaalde keuzes te maken. Het spel is geschikt voor groepen van 6 tot 30 deelnemers. Duur is 25, tot 3 uur, maar kan eventueel ingekort worden. Het spel kan zowel binnen als buiten gespeeld worden. Voor 12 - 18 jarigen.

Uitgever: Spoor 6 (2016)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Ik zie wat jij niet ziet

Downloadbaar lesmateriaal

'Ik zie wat jij niet ziet' is een educatief aanbod voor het secundair onderwijs (eerste, tweede en derde graad) om actiegericht aan de slag te gaan rond duurzaam afval- en materialenbeheer.

De toegepaste methodiek geeft jongeren eigenaarschap en scherpt hun verantwoordelijkheidszin aan. Door actiegericht te werken, creëer je als leerkracht betrokkenheid en prikkel je jongeren hun nieuwsgierigheid rond dit thema. Je leert hoe je hun creatief en kritisch denkvermogen aanwakkert, zodat ze gaandeweg ontdekken dat ze deel uitmaken van een groter geheel waarbinnen hun gedrag een positieve invloed kan hebben. Aan het einde van dit traject beschikken jouw leerlingen over de nodige tools om nu en in de toekomst duurzame keuzes te maken.

Uitgever: Fost Plus

Afval, stop de invasie?

Online tentoonstelling

Deze [tentoonstelling](#) is de online versie van de tentoonstelling 'Afval, stop de invasie?' die te zien was bij Géopolis in mei en juni 2020. Ze geeft een inzicht in de huidige stand van zaken en laat via concrete voorbeelden zien hoe we deze kunnen verbeteren. Voor leerlingen vanaf 14 jaar.

Uitgever: Geopolis (2020)

En verder

Het zero waste project:
een leuker leven met minder plastic

Boek

Ervaringen van twee zussen tijdens hun poging om te leven met zo min mogelijk afval; met adviezen om met zo weinig mogelijk verspilling te leven.

Uitgever: Lev. (2018)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

Plastic soup atlas van de wereld

Boek

Informatie in woord en beeld over oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen voor de plasticsoep, een wereldwijd milieuprobleem.

Uitgever: Lias (2018)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen*

De ondraaglijke kost van wegwerpplastic

Brochure

Banken in België spelen een belangrijke rol in het vergroten van de plastic-crisis. Uit een onderzoek van FairFin blijkt dat banken actief in België 78 miljard investeren in de voedingsindustrie, een van de voornaamste gebruikers van wegwerpplastic. Investeren in plastic is niet alleen slecht voor mens en milieu, het vormt ook een financieel risico voor de banken zelf en het geld van hun klanten.

Uitgever: FairFin (2021)

✓ *Beschikbaar om te ontlenen of online*

Mondmaskers in zee

Video's

Verschillende video's over afval in de zee, zoals de weg die een sigarettenpeuk, mondmasker en plastic zakje afleggen van op straat, via de wind, beken en rivieren, naar zee.

Je vindt de video's op de site '[De zee begint bij jezelf](#), een website met tips voor minder afval.

Uitgever: FOD Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu.

Mooimakers

Downloadbaar lesmateriaal

Op de website van Mooimakers vind je een educatief aanbod uitgewerkt voor scholen. Via leeftijdsgerichte educatieve materialen kunnen leerkrachten in de klas aan de slag gaan rond het thema zwerfvuil.

MOS helpt van je school een milieuvriendelijke en duurzame leer- en leefomgeving te maken, samen met de leerlingen, het schoolteam en het netwerk van de school. De organisatie heeft ook heel wat bundels om aan te slag te gaan rond het thema afval.

Via de MOS Actiefiche legt MOS het accent op het aanscherpen van de onderzoekcompetenties van de leerlingen, zodat ze gewapend met deze competenties duurzame keuzes kunnen maken:

- [We zeggen neen tegen afval](#) (lager onderwijs)
- [Ik drink en eet slim](#) (kleuter, lager en secundair)
- [Op zoek naar alternatieven voor de plastic ballon](#)

MOS heeft ook een eigen deelsite op [Klascement!](#) Ook daar vind je allerlei inspiratiemateriaal om aan de slag te gaan rond afval.

Ben je op zoek naar educatief materiaal ? Neem dan een kijkje in onze [online catalogus](#).

Wil je bepaalde materialen gratis ontlenen, reserveren of komen inkijken neem dan contact op met ons.

Blijf op de hoogte van nieuwe inspiratielijsten en meer nieuws vanuit het team Mondiale solidariteit door je [in te schrijven](#) op onze nieuwsbrief!

Wil je bepaalde materialen gratis ontlenen, reserveren of komen inkijken neem dan contact op met ons.

Provincie Oost-Vlaanderen

Documentatiecentrum Mondiale Solidariteit

Provinciaal Administratief Centrum, Charles de Kerchovelaan 189, 9000 Gent

mondialesolidariteit@oost-vlaanderen.be

09 265 99 71